

ZAPISNIK SEJE STROKOVNEGA PARLAMENTA SZD

Tema: Zakon o zagotavljanju kakovosti v zdravstvu

Datum: 17. 4. 2025

Na Strokovnem parlamentu SZD so udeleženci razpravljali o ključnih izzivih in posledicah uveljavitve Zakona o zagotavljanju kakovosti v zdravstvu. Razprava je osvetlila številna odprta vprašanja in sistemske izzive, ki bodo imeli vpliv tako na izvajalce zdravstvenih storitev kot na zdravstvene delavce.

Ključne točke razprave:

1. **Javna agencija za kakovost v zdravstvu** je bila ustanovljena 20. 3. 2025. V njenem svetu vlada RS nima večine. Kljub pomembni vlogi je agencija finančno močno omejena – razpolaga z 0,8 mio EUR letno, od česar je večina namenjena za plače zaposlenih, le 80.000 EUR pa za zunanje strokovnjake.
2. **Akreditacija in certificiranje izvajalcev** nista obvezni. Agencija pa določa, kateri standardi kakovosti so sprejemljivi za izvajalce, po katerih se lahko akreditirajo ali certificirajo (certificirani pri ISQua in javno objavljeni v slovenščini).
3. **Zakon ne upošteva velikosti izvajalcev** – Po Uredbi morajo vsako leto vsi izvajalci pripraviti dve novi klinični poti, ne glede na obseg delovanja.
4. **Terminološka nejasnost:** v praksi se pojmi, kot so "klinična smernica", "klinična pot", "strokovno stališče", in "doktrina" uporabljajo različno v primerjavi s strokovno literaturo.
5. **Objava rezultatov kakovosti** zdravstvene dejavnosti je obvezna, vendar enotna metodologija trenutno še ni znana.
6. **Sistemi nadzori kakovosti in izredni strokovni nadzori** prehajajo pod okrilje Javne agencije za kakovost v zdravstvu, redni strokovni nadzori pa ostajajo pri Zdravniški zbornici.
7. **Tveganja za izvajalce in zdravnike** vključujejo:
 - Možnost zlorabe podatkov iz obravnav varnostnih incidentov v sodnih postopkih - pravna nejasnost dostopa sodišča.
 - Kratki roki za razkritje varnostnega incidenta (48 ur) pacientu, brez ustreznih navodil in usposabljanja zdravstvenih delavcev.
 - Pomanjkanje pravne zaščite za zaposlene pri izvajanju razkritij.
 - Pomanjkanje enotne metodologije za merjenje kulture varnosti.
 - Nejasnosti pri določanju preprečljivih škodljivih dogodkov.
 - Neposredna dostopnost analiz incidentov sodiščem – grožnja varnemu prostoru za učenje iz varnostnih incidentov.
8. **Potrebna sistemska podpora:**

- Vzpostavitev varnega informacijskega sistema z ustrezno kibernetско zaščito za sporočanje in hrambo varnostnih incidentov.
- Jasna pravna opredelitev vloge in odgovornosti v primeru varnostnih incidentov.
- Uvedba nekrivdne odškodnine.
- Določitev kriterijev za pravno odgovornost zdravnika.
- Izobraževalni sistem za pooblaščenca za varnost pacientov.
- Finančni viri za izvajanje zakonskih nalog pri izvajalcih.

9. **Sklepne misli:**

Zdravstveni sistem mora zagotoviti pogoje za kakovostno in varno obravnavo pacientov, hkrati pa tudi ustrezno zaščito in podporo izvajalcem zdravstvenih storitev. Iskanje pravega ravnovesja med transparentnostjo, odgovornostjo in varnim okoljem za analizo varnostnih incidentov ostaja ključno za zagotavljanje zaupanja zdravstvenih delavcev in pacientov v sistem obravnave varnostnih incidentov in zagotavljanje kakovostne zdravstvene obravnave.

Dominika Oroszy

Predsednica Odbora za kakovost pri SZD

Radko Komadina

Predsednik SZD